

Oponentský posudek k diplomové práci Hany Sommerové “Nemusím se natahovat po řebříku” 2022

Haniny obrazy si pamatuji už z klauzur před několika lety. Zaměřovala se na periferní části interiéru, stíny, detaily, průhledy. Vyznačovaly se lehkostí, jemností a emoční zdrženlivostí. Letošní práce v sobě nese podobné kvality, ale ve zralejší, ucelenější podobě.

Motivy obrazů z diplomového cyklu vycházejí z Haniného bezprostředního okolí, které důvěrně zná. Je z nich cítit pro někoho z nás povědomý stav mysli - jakési “zírání” na obyčejný výjev, který člověka z nevysvětlitelného důvodu fascinuje. Navozují pocit vyklidnění a vyprázdnění mysli připomínající náladu poezie haiku.

I když se autorka nesoustředí na žádné konkrétní detaily, lehce si vybavíme prostředí českého venkova, s určitou skromností, zašlostí a nenápadnou krásou. Na Haniných obrazech není nic romantického ani sentimentálního, působí však poetickým a melancholickým dojmem. Světlo, klid, ticho a opuštěnost.

Atmosférou obrazy připomínají staré neostré fotografie, i když východiskem byly pro Hanu akvarelové skicy. Ve svých malbách se autorka snažila zachovat bezprostřednost, která bývá na malých skicách tak sympatická, a která často vymizí na větších plátnech. To se myslím opravdu podařilo, obrazy si zachovávají akvarelovou lehkost a průzračnost. Nejsou tu žádné hmatatelné předměty, spíše prostor mezi nimi. Spatříme li tu kus záclony, jde spíše o prostor mezi ní a stromem za oknem.

Některé obrazy jsou minimalistické, na hraně abstraktního zobrazení, ale uspořádání prostoru zůstává realistické, pořád máme jistotu, že se jedná o skutečně existující místo, i když už nedokážeme definovat jednotlivé prvky. Navozují atmosféru snu nebo dávné vzpomínky, přestože vycházejí z realné situace. O prostředí na obrazech se toho moc nedozvíme, nevyčteme žádnou informaci, pouze, že se jedná o venkov. Nejsou tu žádné lidi ani předměty, které by nám naznačily jakýkoliv příběh. Nicméně jeden univerzální příběh mi přesto přichází na mysl - a to o úniku umělce před hektičností současného života do ústraní. Unik do ticha, klidu a bezpečí. Tím nemyslím fyzické přemístění na vesnici, ale hlavně směr obrácení pozornosti - k periferii.

Haniny obrazy mi v něčem připomínají klasickou čínskou malbu. A to nejen náladou, ale i způsobem malby - práce s tuží si vyžaduje velké soustředění a určité riziko - velký výskyt náhod může obraz jak obohatit, tak pokazit. Za zdánlivou bezpečností

přístupu se tak skrývá určité napětí. Rovněž se mi vybavují obrazy Richarda Diebenkorna a jiných představitelů Bay area figurative movement. Stejně jako tito malíři spojuje Hana ve svých obrazech velkorysost abstraktního expresionismu s reálnými náměty.

Oceňuji práci s prostorem a se světlem, které se stávají hlavním tématem obrazů. Autorka volně posouvá barevnost, ale obrazy přitom neztrácejí věrohodnost.

Navrhuji známku "výborně" a studentce doporučuji udělení titulu MgA.

V Praze 30.5.2022

Alice Nikitinová

